

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 434/2021-41

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou AS Legal s. r. o., Hlučínska 1/11, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ spoločnosti JUDr. Milan Šulva, proti postupu Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 35/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 35/2014 **boli porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresný súd Bratislava V **je povinný** zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie **3 500 eur**, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Bratislava V **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 35/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 To 16/2016 a sp. zn. 2 To 57/2020. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu a krajskému súdu konať v ďalšom konaní bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu bude povinný zaplatiť okresný súd.

2. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 434/2021-22 z 9. novembra 2021 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti, v ktorej namietal, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo zvyšnej časti, t. j. v časti namietaného porušenia označených práv (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. dohovoru, pozn.) postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 To 16/2016 a sp. zn. 2 To 57/2020 ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako podanú oneskorene.

3. Zo sťažovateľom predneseného skutkového stavu a priložených dôkazov vyplýva, že proti jeho osobe bolo vedené trestné stíhanie, a to pre trestný čin ublíženia na zdraví spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona. V predmetnej trestnej veci bola obžaloba na sťažovateľa podaná 25. apríla 2014 a okresný súd rozsudkom č. k. 5 T 35/2014 z 9. septembra 2015 uznal sťažovateľa za vinného zo stíhaných trestných činov, uložil mu úhrnný trest odňatia slobody vo výmere jedného roka s podmieneným odkladom a stanovil mu skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov. Proti uvedenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie a krajský súd uznesením č. k. 1 To 16/2016 z 13. apríla 2016 napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a trestnú vec sťažovateľa vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

4. Okresný súd následne v trestnej veci sťažovateľa rozhodol v poradí druhým rozsudkom zo 4. novembra 2019, ktorým sťažovateľa uznal vinným len z prečinu poškodzovania cudzej veci a upustil od potrestania. Proti rozsudku okresného súdu podal prokurátor odvolanie a krajský súd uznesením č. k. 2 To 57/2020 zo 7. augusta 2020 napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Okresný súd 17. mája 2021 vydal v poradí tretí rozsudok, ktorým sťažovateľa uznal vinným zo stíhaného prečinu ublíženia na zdraví spáchaného v štádiu pokusu, prečinu výtržníctva a prečinu poškodzovania cudzej veci, pričom podľa § 40 ods. 1 písm. a) Trestného zákona upustil od jeho potrestania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Na podklade uvedeného skutkového stavu sťažovateľ zdôrazňuje, že trestné konanie vedené proti jeho osobe trvá takmer 10 rokov a 8 mesiacov, pričom dĺžka prípravného konania trvala

3 roky a 4 mesiace (od 22. decembra 2010 do 23. apríla 2014, pozn.) a dĺžka konania pred súdom trvá ku dňu podania ústavnej sťažnosti 7 rokov a 3 mesiace. Podľa jeho názoru sa postup súdu (z kontextu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ reaguje na postup okresného súdu, pozn.) vyznačuje nielen nečinnosťou, ale aj neefektívnym postupom, čím odôvodňuje rozsah porušenia svojich namietaných práv, ako aj výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia.

6. Vo vzťahu k právnej a skutkovej zložitosti veci sťažovateľ uvádza, že v napadnutom konaní sa aplikuje pomerne nízky počet právnych noriem, ktoré neumožňujú mnohovýznamové interpretácie či voľné uváženie súdu, pričom k prečinu poškodzovania cudzej veci sa priznal, a preto v uvedenom rozsahu nebolo nevyhnutné vykonávať dokazovanie, čím sa odôvodňuje výsledok, že prejednávacia trestná vec je skutkovo aj právne jednoduchá a uvedené potvrdzuje aj samotný spisový materiál, ktorý je stručný. Navyše, o jednoduchosti veci svedčí aj priebeh dokazovania, pretože od vydania rozsudku súdu prvého stupňa z 9. septembra 2015 bol vypočutý len jeden svedok (okresný súd vykonal výsluch svedka na hlavnom pojednávaní uskutočnenom 20. mája 2019, pozn.) a pripojený súvisiaci trestný spis vedený Okresným riaditeľstvom policajného zboru Bratislava V, odborom kriminálnej polície (označenie orgánu činného v trestnom konaní zistil ústavný súd zo súdneho spisu predloženého okresným súdom, pozn.) pod ČVS: ORP-64/1-OVK-B5-2012.

7. K svojmu správaniu sťažovateľ uviedol, že k vzniku prietáhov žiadnym spôsobom neprispel, na všetkých pojednávaniach sa riadne zúčastňoval a plnil si aj svoje procesné povinnosti, a preto je za vznik zbytočných prietáhov v napadnutom konaní zodpovedný okresný súd. Podľa sťažovateľa sa tak postup okresného súdu v namietanom konaní vyznačuje nielen nečinnosťou, ale aj činnosťou nesprávnou.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

Vyjadrenie okresného súdu:

8. Okresný súd vo svojom vyjadrení v celom rozsahu odkázal na priložené stanovisko zákonnej sudkyne, ktorá uviedla, že trestná vec sťažovateľa jej bola pridelená na základe prerozdelenia spisov po odchode predchádzajúceho zákonného sudcu, a to v mesiaci október 2015 a v čase odovzdávania trestnej agendy bol rozsudok okresného súdu z 9. septembra 2015 už vyhotovený predchádzajúcim sudcom. Vzhľadom na opravný prostriedok, ktorý proti odsudzujúcemu rozsudku podal sťažovateľ, ako nová zákonná sudkyňa už podpisovala len predkladaciu správu adresovanú krajskému súdu a vykonávala úpravy súvisiace s predložením spisového materiálu odvolaciemu súdu. Napadnutý rozsudok okresného súdu z 9. septembra 2015 bol rozhodnutím krajského súdu v celom rozsahu zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie, aby ju znova prejednal a rozhodol. Po vrátení súdneho spisu z krajského súdu (13. máj 2016, pozn.) okresný súd zisťoval mená a adresy osôb, ktoré nariadil vypočuť odvolací súd a na nariadených termínoch hlavného pojednávania vykonal dôkazy v zmysle rozhodnutia krajského súdu. Avšak ani po viacnásobných pokusoch sa súdu nepodarilo ustáliť svedkov, ktorých ako zamestnancov SBS (mali byť prítomní na mieste a v čase spáchania stíhaných trestných činov sťažovateľa, pozn.) nariadil vypočuť krajský súd. Okresnému súdu sa rovnako nepodarilo kontaktovať ani ďalšiu osobu svedka [REDAKOVANÉ], ktorú krajský súd prikázal vypočuť. Po viacnásobných pokusoch o prešetrenie pobytu tohto svedka

Okresné riaditeľstvo policajného zboru Bratislava V okresnom súde oznámilo, že osoba s takýmto menom vôbec neexistuje. Následne až po zistení správneho priezviska hľadaného svedka (pozn.) okresný súd uvedenú osobu vyhľadal, na hlavnom pojednávaní vypočul a v napadnutom konaní rozhodol v poradi druhým odsudzujúcim rozsudkom zo 4. novembra 2019, ktorý na podklade odvolania prokurátora krajský súd uznesením č. k. 2 To 57/2020 zo 7. augusta 2020 v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súde na ďalšie konanie. Okresný súd v napadnutom konaní rozhodol po doplnení dokazovania (rešpektujúc pritom nariadenie krajského súdu podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku, pozn.), a to rozsudkom zo 17. mája 2021, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd uznesením č. k. 2 To 52/2021 z 8. septembra 2021 odvolanie sťažovateľa zamietol, čím došlo k právoplatnému skončeniu prejednávanej trestnej veci sťažovateľa.

Replika sťažovateľa:

9. Sťažovateľ sa k tvrdeniam okresného súdu nevyjadril, a to aj napriek tomu, že ústavný súd vyzval sťažovateľa na prednesenie svojej repliky.

10. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania vrátane ich príloh a súdneho spisu predloženého ústavnému súde je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote je založená na jeho tvrdení, že k porušeniu týchto práv došlo nečinnosťou, nesprávnou činnosťou a neefektívnym postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

12. Pri posudzovaní otázky, či v konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 250/2020) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej orgán verejnej moci rozhoduje, správanie strán a postup samotného orgánu verejnej moci. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokovanej veci.

13. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach musí posudzovať prísnejšie, a to práve v dôsledku mimoriadne citel'ného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený (II. ÚS 32/03, III. ÚS 655/2014, I. ÚS 153/2021).

14. Pokiaľ ide o primeranosť lehoty, v ktorej má byť vec obvineného prerokovaná, je pojem „primeraná lehota“ relatívny. Neexistuje žiadna absolútne stanovená doba, prekročenie ktorej by bolo automaticky kvalifikované ako doba neprimeraná. Primeranosť doby konania sa posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (napr. rozsudok ESLP vo veci König v. Nemecko z 28. 6. 1978). Čas na konanie bez zbytočných prietáhov spravidla nemožno vyjadriť numericky. Obvykle

neexistuje časová hranica, uplynutím ktorej postup orgánu verejnej moci môže mať povahu priet'ahov v konaní (napr. I. ÚS 137/02, IV. ÚS 567/2013).

15. Nemožno pochybovať o tom, že aj povaha posudzovanej trestnej činnosti sťažovateľa si vyžadovala osobitnú starostlivosť súdu o naplnenie účelu trestného konania, čo okrem iného znamená, že súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania vrátane poškodených strán (m. m. I. ÚS 243/2019). Povinnosti konať bez zbytočných priet'ahov, a tým aj nezasahovať do základných práv a slobôd sú *expressis verbis* zakotvené ako základné zásady trestného konania v § 2 ods. 7 a ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorých má každý právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná, pričom do základných práv a slobôd osôb možno zasahovať len v prípadoch dovolených zákonom a v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania, pri súčasnom rešpektovaní dôstojnosti osôb a ich súkromia.

16. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom trestného konania je trestný čin ublíženia na zdraví spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona. S prihliadnutím na tvrdenie sťažovateľa a absenciu odlišného názoru okresného súdu možno aj vzhľadom na právnu kvalifikáciu skutkov konštatovať, že predmet napadnutého konania nie je zvlášť právne náročný a patrí k pomerne bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Reflektujúc tvrdenia zákonnej sudkyne, ako aj obsah predloženého súdneho spisu, je súčasne potrebné konštatovať, že napadnuté konanie sa do istej miery vyznačovalo faktickou zložitost'ou spočívajúcou v sťaženom vyhľadávaní osôb, ktoré krajský súd v rámci odvolacieho konania nariadil okresnému súdu vypočítať. Existencia skutkovej zložitosti však v spojení s postupom okresného súdu pri vyhľadávaní osôb svedkov (bližšie bod 20 tohto nálezu, pozn.) nemôže okresný súd zbaviť jeho zodpovednosti za priebeh a doterajšiu dĺžku napadnutého konania a s tým súvisiaci vznik zbytočných priet'ahov.

17. Ústavný súd už niekoľkokrát judikoval, že ani právne či skutkovo sebanáročnejší prípad nesmie trvať v právnom štáte dlhú dobu. Časový horizont toho, kedy sa účastníkovi konania dostáva konečného rozhodnutia vo veci, je neoddeliteľnou súčasťou miery celkovej spravodlivosti podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Čím je tento časový horizont dlhší, tým viac sa rozostavajú kontúry spravodlivosti ako v očiach dotknutých účastníkov konania, tak aj vo všeobecnom vnímaní verejnosti a verejnej mienky. Neprimeraná dĺžka konania sa potom priamo odráža v dôvere občana v štát, v jeho inštitúcie a v právo, čo je základnou podmienkou pre fungovanie legitímneho demokratického a právneho štátu (m. m. I. ÚS 688/2014).

18. V konaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov ústavný súd okrem zložitosti veci skúma aj to, akým spôsobom sa na priet'ahoch konania podieľa osoba, ktorá podala ústavnú sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Konštatuje, že z obsahu predloženého súdneho spisu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by v súvislosti s doterajšou dĺžkou namietaného konania bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľa, a opozitné tvrdenie nevyplýva ani z obsahu vyjadrenia okresného súdu k posudzovanej ústavnej sťažnosti.

19. Ústavný súd napokon hodnotil aj samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Bez potreby podrobnejších analýz uskutočnených procesných úkonov v namietanom konaní

je pre ústavný súd podstatné, že okresný súd vydal v konaní dva odsudzujúce rozsudky, ktoré boli odvolacím súdom opakovane zrušené (body 3, 4 a 8 tohto nálezu, pozn.) a k právoplatnému odsúdeniu sťažovateľa došlo až v poradí tretím odsudzujúcim rozsudkom okresného súdu č. k. 5 T 35/2014 zo 17. mája 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení uznesením krajského súdu č. k. 2 To 52/2021 z 8. septembra 2021. Spôsob, akým v napadnutom konaní rozhodol krajský súd o podaných odvolaniach proti rozsudkom okresného súdu z 9. septembra 2015 a zo 4. novembra 2019, potvrdzuje skutočnosť, že okresný súd najmä svojou nesústredenou činnosťou zapríčinil stav, keď jeho dve rozhodnutia boli odvolacím súdom zrušené a v prejednávanej trestnej veci sťažovateľa musel opakovane konať a rozhodnúť. *Exempli causa*, krajský súd v uznesení č. k. 1 To 16/2016 z 13. apríla 2016 (uznesením zrušil prvý odsudzujúci rozsudok okresného súdu z 9. septembra 2015, pozn.) konštatoval porušenie zásady kontradiktórnosti konania, keď sťažovateľovi nebola v konaní pred okresným súdom daná možnosť vyjadriť sa k dôkazom produkovaným počas hlavného pojednávania, a súčasne rezultoval, že napadnutý rozsudok a jeho odôvodnenie sú z pohľadu § 168 ods. 1 Trestného poriadku nepreskúmateľné, pričom nedostatky konštatoval, aj pokiaľ ide o vysporiadanie sa s vykonanými dôkazmi. Rozpornosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia konštatoval odvolací súd aj vo vzťahu k druhému odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu zo 4. novembra 2019 a zároveň vyslovil aj pochybenie konajúceho súdu, a to „... keď modifikoval žalovaný skutok tak, že vypustil jeho celú časť týkajúcu sa napadnutia poškodeného, ktorá sama osobe podľa obžaloby napĺňa znaky dokonca dvoch trestných činov, nemá oporu v zákone“ (s. 4 uznesenia krajského súdu č. k. 2 To 57/2020 zo 7. augusta 2020, pozn.).

20. Za neefektívny postup okresného súdu možno považovať aj priebeh, akým sa snažil identifikovať osobu svedka [REDAKOVANÉ], keď pravdepodobne v dôsledku fonetickej chyby v priebehu trestného konania, prejavenej v nesprávnom zápise priezviska (napríklad aj v uznesení krajského súdu č. k. 1 To 16/2016 z 13. apríla 2016, pozn.), okresný súd hľadal osobu s menom [REDAKOVANÉ]. Na žiadosť okresného súdu iná svedkyňa ([REDAKOVANÉ], pozn.) konajúcemu súdu už 22. apríla 2017 oznámila, že hľadaná osoba študovala na zdravotníckej škole v Bratislave. Namiesto toho, aby okresný súd požiadal o poskytnutie súčinnosti priamo označenú školu (§ 3 ods. 1 Trestného poriadku, pozn.), prostredníctvom iných svedkov a Okresného riaditeľstva policajného zboru Bratislava V sa opakovane snažil hľadanú osobu kontaktovať na jemu známych adresách. Na nariadených termínoch hlavného pojednávania preto okresný súd opakovane pristupoval k odročeniu hlavného pojednávania s odôvodnením, že zabezpečuje prítomnosť osoby svedka, avšak takto vykonaný postup nevedol k nájdeniu hľadanej osoby. K zmene došlo až 5. februára 2019, keď zákonná sudkyňa opätovne oslovila ostatných svedkov s tým, aby jej oznámili, či sa priezvisko hľadanej osoby nepísalo iným spôsobom, na čo jej svedok [REDAKOVANÉ] 8. februára 2019 oznámil, že správny zápis priezviska je „Kühnel“, a opravil aj predtým uvedenú adresu pobytu hľadanej osoby. Oslovená svedkyňa [REDAKOVANÉ] 11. februára 2019 opakovane okresnému súdu oznámila, že hľadaný svedok mal študovať na Strednej zdravotníckej škole v Bratislave. Na podklade uvedených skutočností nie je možné akceptovať postup okresného súdu, ktorý sa takmer dva roky bezúspešne snažil nájsť svedka a pritom hľadanú osobu mohol identifikovať ešte v roku 2017, a to priamym kontaktovaním strednej školy, ktorú vo svojej informácii označila oslovená svedkyňa.

21. Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená či neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty strán konania (IV. ÚS 396/04, I. ÚS 688/2014, III. ÚS 351/2021), čo je aj prípad sťažovateľa.

22. V konklúzii už prezentovaných skutočností ústavný súd uzatvára, že v prípade sťažovateľa nepochybne došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

23. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti požiadal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu a krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Z dôvodu, že ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie len v časti namietajúcej postup okresného súdu (bod 2 tohto nálezu, pozn.), prípadný príkaz konať bez zbytočných prietáhov môže adresovať len okresnému súdu. Z obsahu predloženého súdneho spisu vyplýva, že v napadnutom konaní bolo okresným súdom rozhodnuté odsudzujúcim rozsudkom zo 17. mája 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 To 52/2021 z 8. septembra 2021 a okresný súd uznesením č. k. 5 T 35/2014-507 z 12. októbra 2021 rozhodol aj o povinnosti sťažovateľa nahradiť trovy namietaného trestného konania. Keďže v namietanom konaní bolo o vine a treste sťažovateľa právoplatne rozhodnuté, ostalo bez významu prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, a preto ústavný súd prednesenému návrhu sťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

24. Okrem vyslovenia porušenia svojich práv sťažovateľ v sťažnostnom návrhu požaduje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur. Svoj návrh odôvodňuje najmä predmetom a neprimeranou dobou trvania napadnutého konania (bod 5 tohto nálezu, pozn.).

25. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

26. Vzhľadom na konštatovaný neefektívny postup okresného súdu v napadnutom konaní, s prihliadnutím na predmet namietaného konania a najmä význam rozhodnutia pre sťažovateľa, ústavný súd považoval priznanie sumy 3 500 eur za primerané finančné zadosťučinenie (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

27. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 460,90 eur s DPH (bod 3 výroku tohto nálezu).

28. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu, keďže sťažovateľ ani jeho právny zástupca si požadovanú náhradu trov konania nevyčíslili. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za dva právne úkony, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2021 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 181,17 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 10,87 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 192,04 eur za jeden úkon uskutočnený v roku 2021, t. j. za dva úkony sumu 384,08 eur.

29. Ústavný súd priznanú odmenu zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“), t. j. o sumu 76,82 eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky), pretože aj keď právny zástupca sťažovateľa sám nepreukázal skutočnosť, že je platiteľom tejto nepriamej dane, ústavný súd vlastnou činnosťou a vo verejnosti dostupnom zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH, vedenom finančnou správou Slovenskej republiky, zistil, že právny zástupca sťažovateľa je platiteľom DPH.

30. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia (bod 3 výroku tohto nálezu) je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 26. januára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu